



MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE
ȘCOALA GIMNAZIALĂ "ION CREANGĂ" TÂRGU FRUMOS
Târgu Frumos, Jud. Iași, Str. Bogdan Vodă Nr. 5
Cod postal: 705300, E-mail: sioncreanga@yahoo.com
secretariat :0232 / 711200



STRATEGIA DE REDUCERE A PĂRĂSIRII TIMPURII A ȘCOLII / ABANDONULUI ȘCOLAR

ASPECTE GENERALE

Organizarea și funcționarea sistemului românesc de educație este reglementată de Legea învățământului nr.1/2011, cu modificările și completările ulterioare. Legea prevede că toți cetățenii români au drept de acces egal la toate nivelurile și formele de educație, indiferent de sex, rasă, naționalitate, afiliere religioasă sau politică, statut social sau economic. Învățământul public este gratuit. Documentele internaționale la care România a aderat, precum și legislația românească, garantează dreptul la educație diferențiată în beneficiul individului, dar și al întregii societăți.

În România, Constituția prevede egalitate între cetățenii români (art. 16.), iar dreptul la învățătură este consacrat prin art 32.

Legea Educației Naționale nr. 1 / 2011, cu modificările și completările ulterioare, a introdus schimbări în aproape toate domeniile educaționale: noi cicluri de învățământ și accent pe educația timpurie a copiilor (de la naștere la 6 ani); trecerea de la o programă bazată pe obiective la un curriculum bazat de competențe; noi sisteme de dezvoltare profesională; strategii de evaluare; reforme privind finanțarea învățământului preuniversitar, în context descentralizat; o nouă abordare privind managementul învățământului cu accent pe învățarea pe tot parcursul vieții. Prevederile Legii Educației Naționale nr. 1 / 2011, au fost însoțite de o serie de documente și reglementări subsecvente care au vizat, printre altele, prevenirea și corecția PTS. Între acestea, amintim: elaborarea, aprobarea și implementarea programelor școlare pentru programul « A Doua Șansă », reglementarea înscrierilor și alte activități asociate programelor de tip A doua șansă; introducerea stagiilor de

practică pentru obținerea calificărilor profesionale de nivel doi; organizarea serviciilor de sprijin educațional pentru copii, elevi și tineri cu cerințe educaționale speciale înscriși în învățământul de masă; metodologii pentru înscrierea în clasa pregătitoare și în clasa întâi. Aceasta se înregistrează după clasa a VIII-a și deschide posibilitatea implementării unui sistem funcțional, aliniat cu piața muncii, prin implicarea actorilor din sectorul privat și al furnizorilor de formare de înaltă calitate.

Părăsirea timpurie a școlii (PTS) este definită în România ca procentul elevilor/ tinerilor, care au finalizat cel mult nivelul secundar inferior (echivalentul clasei a opta) și care nu mai urmează nici o altă formă de școlarizare sau formare profesională. În Europa, în ultimii zece ani, rata de PTS a scăzut constant, iar România și-a propus să atingă ținta de 11,3% până în 2020. Rata PTS a crescut în ultimii 2/3 ani, creștere determinate de criza financiară globală din 2008-2009, anulând progresul anilor anteriori, de scădere. Rata PTS a fost de 17,3% în 2013, plasând România înaintea a numai patru țări europene, cu rate ale PTS mai mari: Italia, Portugalia, Spania și Malta.

Părăsirea timpurie a școlii are implicații sociale și economice importante. PTS este un factor major care contribuie la excluziunea socială ulterioară în viață. Tinerii care părăsesc prematur școala sunt mai predispuși riscului asociat șomajului sau al celui de a câștiga mai puțin odată ce găsesc un loc de muncă. Estimările legate de competențe necesare în Europa sugerează că, pe viitor, doar 1 din 10 locuri de muncă va putea fi accesat de o persoană care a părăsit timpuriu școala. Iar această problemă generează o serie de costuri publice și sociale, sub forma unor venituri și a unei creșteri economice mai mici, a unor taxe fiscale mai reduse și a unor costuri mai ridicate pentru serviciile publice, cum sunt cele din sănătate, justiție și plata prestațiilor sociale dedicate acestor persoane.

Dacă se mențin previziunile actuale, numărul total al copiilor de vârstă școlară și al tinerilor va scădea cu 40% până în 2052. Mesajul este clar: o țară a cărei rată de PTS este ridicată se va confrunta cu probleme legate de forța de muncă și șomaj, de coeziune socială și de competitivitate în general. Reducerea PTS este esențială pentru atingerea mai multor obiective europene și naționale cheie.

Cauzele părăsirii timpurii a școlii și principalele grupuri vulnerabile

Cauzele părăsirii timpurii sunt multiple și diverse: lipsa accesibilității în general și a adaptării rezonabile în învățământ, lipsa tehnologiilor de acces, a tehnologiilor și dispozitivelor de asistare în procesul de învățământ, insuficiența serviciilor de sprijin oferite, lipsa transportului adaptat, slaba conștientizare a familiei cu privire la importanța dezvoltării potențialul copilului/ tânărului, atitudini discriminatorii sau negative cu privire la incluziunea școlară a copiilor și tinerilor provenit din grupuri vulnerabile.

În România, părăsirea timpurie a școlii predomină mai ales în rândul anumitor grupuri aflate în situație de risc, în special elevi din comunitățile rurale, copii proveniți din familii cu sărăcie extremă, rromi și alte minorități, elevi care au repetat cel puțin un an sau care au abandonat școala. PTS este o problemă pregnantă, mai ales în mediul rural. În școlile din mediul rural rata de abandon a fost de 1,5 ori mai mare, decât în cele din mediul urban. Ratele de repetenție, unul dintre cei mai importanți predictorii ai PTS sunt mari în România, mai ales în rândul băieților și al elevilor din mediul rural din școlile din învățământul secundar inferior.

Conform recomandărilor Consiliului European, o strategie completă pentru reducerea PTȘ ar trebui să combine măsuri de prevenire, intervenție și compensare și să se concentreze, mai ales, pe intervenții la nivelul școlilor și al elevilor. Măsurile de prevenire sunt menite să reducă riscul de părăsire timpurie a școlii înainte de debutul problemei, prin asigurarea unei baze solide; măsurile de intervenție au rolul de a preveni și/sau corecta fenomenul părăsirii timpurii a școlii prin îmbunătățirea calității educației și formării profesionale la nivelul instituțiilor de învățământ; măsurile de compensare sunt menite să îi sprijine pe cei care au părăsit școala timpuriu pentru a reveni în educație, oferind rute de reinsertie în învățământ, de formare profesională și de dobândire a unei calificări.

La nivel național, problema părăsirii timpurii a școlii a fost abordată de Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane (POSDRU) în cadrul Domeniului Major de Intervenție 2.2: „Prevenirea și Corectarea Părăsirii Timpurii a Școlii”, pe baza unei abordări integrate, care a inclus atât acțiuni de prevenire, cât și remediale. Astfel de acțiuni au inclus asigurarea serviciilor de consiliere și orientare, educație remedială și programe « A Doua Șansă », campanii de conștientizare, sprijin financiar individual etc.

Principalele programe și măsuri propuse pentru a atinge obiectivele acestei strategii sunt grupate în patru piloni strategici:

Pilonul 1: Asigurarea accesului la educație și la o educație de calitate pentru toți copiii

Pilonul 2: Asigurarea finalizării învățământului obligatoriu de către toți copiii

Pilonul 3: Reintegrarea în sistemul de educație a persoanelor care au părăsit timpuriu școala

Pilonul 4: Dezvoltarea sprijinului instituțional adecvat

În ceea ce privește măsurile legislative, se pot menționa:

- a) Schimbări în Legea învățământului privind generalizarea grupei pregătitoare pentru școală, având în vedere o mai bună pregătire pentru școală și pentru viață a copiilor preșcolari și, implicit, prevenirea abandonului și a eșecului școlar pe traseul școlarizării viitoare ;
- b) Schimbări în Legea învățământului privind introducerea programului tip “A doua șansă” și la nivelul învățământului primar;
- c) Ordonanța de urgență nr.96/2002 privind programul social „Cornul și laptele”, care se aplică pentru copiii din grădinițe și învățământul primar și care a fost aprobat prin Legea nr.16/2002.
- d) Hotărârea Guvernului nr. 1488/2004 (cu modificările ulterioare) pentru implementarea programului național de protecție socială „Bani de liceu” pentru elevii care urmează, la cursuri de zi, liceul sau învățământul profesional – școala de arte și meserii și anul de completare, program care constă în acordarea unui sprijin financiar lunar din sume alocate de la bugetul de stat;

- e) Ordinul de ministru nr.1539/19.07.2007 privind normele de încadrare și de activitate ale mediatorului școlar, persoane care au rolul de a sprijini participarea tuturor copiilor din comunitate la învățământul general obligatoriu, încurajând implicarea părinților în educația copiilor și în viața școlii și facilitând colaborarea dintre familie – comunitate – școală;
- f) Ordinul de ministru nr. 1540 din 19.07.2007 privind interzicerea segregării școlare a copiilor romi și aprobarea Metodologiei pentru prevenirea și eliminarea segregării școlare a copiilor romi;
- g) Ordinul de ministru nr. 1529 din 19.07.2007 privind dezvoltarea problematicii diversității în curriculumul național;
- h) Ordinul-cadru nr. 6.134/21.12.2016 privind interzicerea oricărei forme de segregare în școlile din România stipulează, pe lângă criteriul etnic deja existent, și criteriul dizabilității sau cerințelor educaționale speciale, statutul socio-economic al părinților/familiilor, mediul de rezidență și performanțele școlare ale beneficiarilor primari ai educației.

Dintre măsurile privind dezvoltarea instituțională putem aminti:

- Acordarea, anuală, de burse școlare pentru elevii din familii dezavantajate socio-economic;
- Acordarea, anual, de rechizite pentru copiii/elevii din familii cu venituri reduse.

Strategii de intervenție - bune practici:

- Stabilirea unui parteneriat școală-familie, cu acțiuni concrete în "Școala părinților";
- Eficientizarea comunicării profesor-elev prin instituirea unor teme la orele de consiliere și orientare (dirigenție) cu tematici precum: așteptările elevilor legate de conduita profesorilor, probleme pe care le întâmpină cu diferiți profesori, modalități de realizare a unor teme, centre de interes ale elevilor;
- Organizarea unor activități extrașcolare menite să atragă elevii spre activitatea școlii: sport, activități artistice, de îndemânare;
- Vizite la domiciliul elevilor și discuții cu părinții elevilor celor care absentează: minimul 2 vizite/sem. sau de câte ori este nevoie;
- Stabilirea și aplicarea unui program de remediere a materiei școlare pentru elevii care absentează;
- Stabilirea regulilor grupei/ regulilor de conduită în mediul școlar la începutul anului școlar;
- Prelucrarea legislației și a Regulamentului de Ordine Interioară (ROI);
- Intocmirea unui plan de monitorizare a absențelor elevilor, justificarea responsabilă a absenței în ziua următoare, când vine la proiect;
- Realizarea unei baze de date cu elevii aflați în risc de abandon școlar și actualizarea ei, permanent; - Solicitarea sprijinului mediatorului/ consilierului școlar în alegerea programului/ activităților de intervenție/ prevenție și aplicarea elevii cu un absentism ridicat;
- Includerea elevilor care absentează/ în situație de risc într-un program de consiliere psihologică, realizarea pentru cazurile special a planului de intervenție, studiu de caz și consiliere individual.

Crearea sentimentului de apartenență la grup, dezvoltarea abilităților de comunicare în grup, lucrul în echipă, abordările educaționale de tip incluziv, sunt direcții către care școala trebuie să se îndrepte, astfel încât fiecare elev să își găsească locul în școală, să se simtă apreciat și valorizat. Probabil achizițiile fiecărui copil în zona autocunoașterii și a consolidării stimei de sine în raport cu școala, familia și comunitatea, reprezintă rezultate școlare cel puțin la fel de valoroase ca și achizițiile cognitive la o disciplină sau alta

SCOPUL prezentei strategii este diminuarea și prevenirea fenomenului de părăsire timpurie a școlii și menținerea în sistemul educațional a elevilor aflați în situații de risc al abandonului școlar, elevi de etnie rroma, elevi proveniți din mediul rural, elevi proveniți din familii cu sărăcie extremă, din familii dezorganizate, vulnerabile (grad mare de violență, alcoolism...) sau cu părinți plecați la muncă în străinătate. Menținerea acestor elevi în sistemul de educație s-a realizat prin dezvoltarea și implementarea unor strategii (măsuri, metode și instrumente) educaționale de grup și individuale, adaptate specificului local (nivel de educație, grad de implicare și muncă, aspirații).

Rezultatele previzionate

- reducerea semnificativă a numărului de elevi care părăsesc școala în clasele primare
- reducerea numărului de absențe la clasele 1 - 8 și motivarea elevului pentru școală
- creșterea nivelului de pregătire/cunoștințe/ deprinderi de viață, pentru elevii din program
- formarea/ creșterea încrederii, a respectului de sine și pentru ceilalți
- crearea capacității elevului de a făuri un țel personal și a abilităților necesare pentru a-l atinge prin căile oferite de școală
- orientarea părinților pentru susținerea elevului în finalizarea ciclului școlar și obținerea unei meserii pentru o viață decentă
- metode și tehnici noi de valorizare a elevului preluate de cadrele didactice
- consolidarea trinomului părinte - elev - școală
- implicarea societății civile în cunoașterea problemelor elevilor în școală, la nivelul comunității
- realizarea unui dialog între reprezentanții instituțiilor publice și grupurile vulnerabile, pentru găsirea unor soluții viabile în serviciile sociale și de bază, care le sunt destinate
- crearea unor modele comportamentale, care să impună respect și decență între membrii societății

VALORI, PRINCIPII:

În implementarea planului de acțiune, ȘCOALA GIMNAZIALĂ “ION CREANGĂ” TG. FRUMOS are în vedere următoarele principii:

1. Egalitatea în drepturi a tuturor cetățenilor reprezintă o valoare universală, proclamată atât de documentele internaționale privind drepturile omului cât și de Constituția României.
2. Asigurarea dreptului la educație de calitate a tuturor copiilor, indiferent de origine etnică, religie, dizabilități, mediu de proveniență, statut social etc.
3. Realizarea unui proces de învățământ care are la bază educația incluzivă este o necesitate pentru a asigura realizarea deplină a potențialului copiilor.
4. Diversitatea etnică și religioasă este o valoare esențială într-un sistem care are la bază educația incluzivă. Identitatea comunităților multietnice este promovată la nivelul școlii, relevanța etnică fiind parte din calitatea educației.
5. Școala este o instituție deschisă, care colaborează cu administrația locală, părinții copiilor și comunitatea în ansamblu. Legătura între școală și comunitatea locală este reflectată în curriculumul la decizia școlii, iar autoritățile locale au responsabilitatea de a susține învățământul.
6. Locul de rezidență, originea etnică, statutul social al părinților, dizabilitatea, religia, sexul etc., nu trebuie să constituie impedimente în accesul la o educație de aceeași calitate cu a celorlalți copii.
7. Educația urmărește socializarea și pregătirea copiilor pentru viață într-o societate democratică. Prin urmare, interacțiunea dintre copiii provenind din diverse medii sociale reprezintă o valoare care trebuie promovată în educația elevilor.

În acest context, pornind de la viziunea stabilită și de la rezultatele statistice, ȘCOALA GIMNAZIALĂ “ION CREANGĂ” TG.FRUMOS în colaborare cu alți factori interesați (instituții de specialitate, administrație locală, părinți) și-a propus să acționeze în următoarele domenii prioritare:

CALITATE ÎN EDUCAȚIE: *Asigurarea accesului gratuit al copiilor aparținând grupurilor dezavantajate la învățământul obligatoriu de calitate.*

Dezvoltarea și aplicarea cu consecvență a unor mecanisme de monitorizare și evaluare formativă a calității procesului de învățământ, valorificând cadrul deja existent și asigurând promovarea unor măsuri care să reflecte diversitatea etnică și culturală.

COOPERARE INTERINSTITUȚIONALĂ: *O abordarea proactivă din partea ȘCOLII GIMNAZIALE,, Ion Creangă,, Tg. Frumos a problemicii privind grupurile dezavantajate pentru asigurarea coerenței și a complementarității cu alte servicii publice care pot avea influență asupra sistemului educațional – evidența populației, sănătate, asistența socială, protecția copilului. Realizarea unor activități educative și extrașcolare în parteneriat cu instituții partenere din localitate, localități învecinate.*

IDENTIFICAREA GRUPURILOR ȚINTĂ ȘI A FACTORILOR INTERESAȚI

Grupul țintă vizat de acest plan de acțiune include:

- copii de vârstă școlară , elevi din grupurile dezavantajate, cuprinși în învățământul obligatoriu;
- părinții acestora;
- decidenți și manageri din domeniul educației, sănătății, culturii, protecției copilului, muncii și protecției sociale;
- profesioniști care lucrează în sistemul de învățământ preuniversitar (cadre didactice, consilieri școlari, mediatori școlari etc.);
- asociații, instituții guvernamentale și neguvernamentale cu responsabilități în domeniu

Domeniul prioritar 1: CALITATE ÎN EDUCAȚIE

Asigurarea accesului gratuit și nediscriminat al copiilor aparținând grupurilor dezavantajate la învățământul obligatoriu de calitate. Dezvoltarea și aplicarea cu consecvență a unor mecanisme de monitorizare și evaluare formativă a calității procesului de învățământ, valorificând cadrul deja existent și asigurând promovarea unor măsuri care să reflecte diversitatea etnică și culturală

Acțiuni :

A1. Inscriserea tuturor copiilor de vârstă școlară aparținând grupurilor dezavantajate în clasa pregătitoare

| Activitatea | Responsabil | Termen | Dovezi | Indicatori de realizare |
|---|--------------------------------|-------------------------|---|---|
| Realizarea recensământului copiilor de vârstă școlară din circumscripția unității | Mediator școlar, Învățători | Noiembrie 2019 | Date statistice/ baza de date actualizată | Se cunoaște numărul exact al copiilor romi cu vârsta de 6 ani |
| Monitorizarea înscrierilor, respectând calendarul aprobat de MEN și intervenția punctuală, atunci când este necesar | Mediator școlar | Februarie –aprilie 2020 | Baza de date | Toți copiii de 6 ani din circumscripția școlară sunt înscriși la școală, în clasa pregătitoare. |

A2. Oferirea de servicii educaționale de calitate

| Activitatea | Responsabil | Termen | Dovezi | Indicatori de realizare |
|-------------|-------------|--------|--------|-------------------------|
|-------------|-------------|--------|--------|-------------------------|

| | | | | |
|--|---|----------------------------|---|--|
| Includerea orelor de limba rromani maternă și limba rusă maternă în oferta educațională a școlii | Director, comisia de curriculum | Februarie- martie 2020 | Planul de încadrare avizat pentru anul școlar 2020-2021 | Constituirea grupelor de elevi pentru studiul limbii rromani și rusă- maternă |
| Oferirea de sprijin educațional adecvat elevilor cu CES | Director, prof. itinerant | Pe parcursul anului școlar | Dosarul comisiei specializate | Elevii care au certificate de orientare școlară beneficiază de plan personalizat de intervenție. |
| Realizarea planurilor remediale pentru elevii care întâmpină greutăți în învățare | Director, cadre didactice, prof. psihopedagog | Pe parcursul anului școlar | Portofoliul cadrelor didactice | Numărul elevilor repetenți este mai mic cu 10 % față de anul trecut școlar. |
| Participarea la concursuri și olimpiade | Director, cadre didactice, | Conform graficului | Adeverințe de participare, diplome | Numărul de participanți la Olimpiada de limba rromani, la Concursul Călătoria mea multiculturală, Concursul Diversitatea |
| Pregătirea pentru examenul de Evaluare Națională | Director, cadre didactice | Conform graficului | Table rezultate | Toți elevii de etnie romă din clasa a VIII a participă la examenul de E.N. și sunt repartizați pe locurile special la liceu și școala profesională |

COOPERARE INTERINSTITUȚIONALĂ: Realizarea unor activități educative și extrașcolare în parteneriat cu instituții partenere din localitate, localități învecinate

| A2. Oferirea de sprijin educațional prin participarea la proiecte educaționale | | | | |
|---|-------------------|--------------------|----------------------------------|--|
| Activitatea | Responsabil | Termen | Dovezi | Indicatori de realizare |
| Realizarea activităților din cadrul proiectului Erasmus + „ Let me think, let me be myself ” | Echipa de proiect | Conform graficului | Activități realizate, prezentări | Școala realizează o strategie proprie de diminuare a abandonului școlar și de lucru cu elevii cu CES |
| Realizarea activităților din proiectul POCU-FRUMOSS- Formarea resurselor umane, mediere , orientare și servicii sociale | Echipa de proiect | Conform graficului | Activități realizate, prezentări | 100 de elevi identificați conform criteriilor de eligibilitate participă la programul Școală după școală și cel puțin 75% are creștere privind rezultate școlare |

Director,

Prof. Doleanu Ana-Maria